

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Opakování – psychologická próza

Tematická oblast	Literatura – psychologická próza 1. poloviny 20. století
Datum vytvoření	19. 10. 2012
Ročník	3. ročník gymnázia
Stručný obsah	Procvičení psychologické prózy – spojovačka, křížovka
Způsob využití	Žáci plní jednotlivé úkoly, po nichž bezprostředně následuje řešení. Úkoly se týkají probraného učiva – psychologická próza 1. poloviny 20. století.
Autor	Mgr. Martina Svízelová
Kód	VY_32_INOVACE_15_CSVI14

Spojte název díla s odpovídající charakteristikou.

1. Helimadoe
 2. Cizinec hledá byt
 3. Petrolejové lampy
 4. Neviditelný
 5. Vlčí jáma
 6. Černé světlo
- a) Hlavní postavou románu je Petr Švajcar, nemilosrdný kariérista, chladnokrevně získává lásku Soni Hajnové.
 - b) Ironií osudu spadne hrdina z rámu okna, je mu amputována noha a stává se z něj mrzák.
 - c) Osudy pěti dcer podivínského lékaře.
 - d) Stereotyp života je prudce narušen příchodem osmnáctileté schovanky Jany.
 - e) Agent sežene doktoru Markovi pokoj u paní Frankové, ale protože doktor Marek neumí jednat s lidmi, vyhodí jej tato paní bezcitně na ulici.
 - f) Začátek rozsáhlé rodové historie dvou rodin z Jilemnice na rozhraní století.

Řešení

1. Helimadoe c)
2. Cizinec hledá byt e)
3. Petrolejové lampy f)
4. Neviditelný a)
5. Vlčí jáma d)
1. Černé světlo b)

- Osudy pěti dcer podivínského lékaře.
- Agent sežene doktoru Markovi pokoj u paní Frankové, ale protože doktor Marek neumí jednat s lidmi, vyhodí jej tato paní bezcitně na ulici.
- Začátek rozsáhlé rodové historie dvou rodin z Jilemnice na rozhraní století.
- Hlavní postavou románu je Petr Švajcar, nemilosrdný kariérista, chladnokrevně získává lásku Soni Hajnové.
- Stereotyp života je prudce narušen příchodem osmnáctileté schovanky Jany.
- Ironií osudu spadne hrdina z rámu okna, je mu amputována noha a stává se z něj mrzák.

Vysvětlete pojmy a uveďte, u kterého autora nebo díla se s nimi setkáváme.

- Existencialismus
- Syfilis
- Emigrace
- Domácí násilí

Řešení

- Existencialismus s sebou přináší zoufalství, útěk ze společenského světa, analýzu vlastního psychického nitra, snahu o pochopení sebe sama ve světě, který jedinec vidí jako roztržštěný, zlý a nepochopitelný. Můžeme se s ním setkat v díle E. Hostovského.
- Syfilis, rovněž příjice či lues, je pohlavně přenosná infekce, má tři fáze a vede k celkovému poškození organismu a ke smrti. Projevuje se vznikem vředů a porušením mozku, následuje dezorientace. Jaroslav Havlíček – Petrolejové lampy.
- Emigrace je opuštění země původu a přestěhování do jiné země. Důvody mohou být ekonomické, politické, náboženské aj. Hlavní téma próz Egona Hostovského. Zachycuje postavy, které se vyrovnávají s emigrací, zažívají pocit odcizení v jiné zemi.
- Domácí násilí je fyzické, psychické anebo sexuální násilí mezi blízkými osobami, ke kterému dochází opakovaně v jejich soukromí a skrytě mimo kontrolu veřejnosti, intenzita násilných incidentů se stupňuje a vede ke ztrátě schopností včas tyto incidenty zastavit a efektivně vyřešit narušený vztah. Jarmila Glazarová – Advent.

Doplňovačka – jména autorů

- a) Českého prozaika a publicistu, jehož vlastní jméno bylo Václav Voňavka, známe jako _____.
- b) Za hlavní hrdinky románu volila Jarmila Glazarová ušlechtilé ženy, čímž tematicky navázala na spisovatelky tvořící v 19. století, např. _____.
- c) _____, autor psychologických a existenciálních próz, dožil v exilu.
- d) _____ dostudoval obchodní vědy a nastoupil jako úředník v Živnostenské bance.

Řešení

- Václav Řezáč
- Karolína Světlá
- Egon Hostovský
- Jaroslav Havlíček

Křížovka

- Tajenka obsahuje jméno významné osobnosti, která ovlivnila umění 20. století.

																1.
																2.
																3.
																4.
																5.

1. Která postava románu Advent vytváří výrazný kontrast s Rozínou?
2. Jak zní jméno jedné z dcer začínající na Do-, jehož zkrácená část tvoří název prózy Helimadoe?
3. Který druh prózy má blízko k psychologické?
4. Doplňte druhé slovo původního názvu románu Petrolejové lampy.
5. Uveďte jméno významného ruské spisovatele 2. poloviny 19. století, představitele psychologické a filozofické prózy (autor románu Idiot).

Řešení – Sigmund Freud

				F	R	A	N	T	I	Š	K	A			
		D	O	R	A										
S	P	O	L	E	Č	E	N	S	K	Á					
		T	O	U	H	Y									
				D	O	S	T	O	J	E	V	S	K	I	J

Sigmund Freud byl známým česko-rakouským lékařem, narodil se na Moravě, jeho rodným městem je Příbor. Proslul jako zakladatel psychoanalýzy.

1. Která postava románu Advent vytváří výrazný kontrast s Rozínou?
2. Jak zní jméno jedné z dcer začínající na Do-, jehož zkrácená část tvoří název prózy Helimadoe?
3. Který druh prózy má blízko k psychologické?
4. Doplňte druhé slovo původního názvu románu Petrolejové lampy.
5. Uvedte významného představitele ruské psychologické prózy.

Prameny

- ANDREE, L. a kol. *Literatura pro 3. ročník středních škol*. 1. vyd. Praha: Didaktis, 2009. ISBN 978-80-7358-135-0.
- HÁNOVÁ, E. a kol. *Odmaturuj z literatury 1*. 3. vyd. Brno: Didaktis, 2004. ISBN 80-7358-016-0.